افغانستان آزاد ــ آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مبـــاد   بدین بوم و بر زنده یک تن مــباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم   از آن به که کشور به دشمن دهیم

afgazad@gmail.com   www.afgazad.com

کودکان	Children

صمد بهرنګی
ژباړه: ف. رووفی

۳۱،۰۷،۰۹

اولدوز او کارغان

(پنځمه برخه)

د ښاغلي کارغه د آزادولو پلان

غرمه وه، یاشار په منډه منډه راغی، اولدوز یې چه ولیده، سور شو او سلام یې وکړ. اولدوز د سلام ځواب ورکړه یاشار وړه خور هم درلوده مور یې شیدې ورکولې چې بیده شي. اولدوز او یاشار غولې ته لاړل.

اولدوز په کرار او غمجن آواز وویل: یاشار پوهیږې څه وشول؟
یاشار وویل: نه.
اولدوز وویل: ښاغلی کارغه مري.
یاشار وویل: کوم ښاغلی کارغه؟
اولدوز وویل: زما ښاغلی کارغه.
یاشار وویل: مګر تا کارغه هم درلود؟
اولدوز وویل: هو، درلودمي. اوس څه کار وکړو؟
یاشار په هیجان سره پوښتنه وکړه: له کومه دې پیدا کړی دی؟
اولدوز وویل: بیا درته وایم، اوس وایم څه کار وکړو؟
یاشار وویل: له ولوږې نه مري؟
اولدوز وویل: نه.
یاشار وویل: ټپي شوی دی؟
اولدوز وویل: نه.
یاشار وویل: نو بیا ولې مري؟
اولدوز وویل: الوتلای نشي. کارغه که وانه آلوزي مخامخا مري.
یاشار وویل: راییې کړه زه به ورته الوتل زده کړم.
اولدوز وویل: د پوړې لاندې مې پټ کړی دی.
یاشار وویل: میره دې خبره ده؟
اولدوز وویل: که پوه شي وژني یې.
یاشار وویل: باید یو چل وکړو.
اولدوزوویل: لومړی باید د سپي کار وکړو. آیا غږ یې نه اورې؟
یاشار وویل: ولي نه، اورم یې. سپی نه پریږدي ښاغلی کارغه راوباسو. یوه دوه ورځې مهلت راکړه، زه فکر وکړم، پلان جوړ کړم، کار به یې وکړم.
اولدوز وویل: فرصت نه لرو، باید همدا نن ښاغلی کارغه راوباسو، که نه نو مري. د کارغه مور ما ته ویلي و.
یاشار په هیجان راغلی و. احساس یې کاوه چې غټ کار یې پر مخکې دی. په بیړه یې پوښتنه وکړه: دا د کارغه مور څوک ده؟
اولدوز وویل: د ښاغلي کارغه مور ده. دا درته وروسته وایم. اوس باید یو کار وکړو چې ښاغلی کارغه مړ نشي.
یاشار وویل: د غرمې وروسته زه ښوونځي ته نه ځم، پټ ځو او ښاغلی کارغه راوړو.

د غرمي ډوډۍ يي وخوړه، د ياشار پلار خپل کار ته لاړ او مور يي د تي ماشوم بيده کړ.
ياشار وويل: زه او اولدوز نه بيده کيږو. زه بايد سبق ووايم او تمرين وکړم.
ياشار به کله کله دغشان درواغ ويل چي مور يي يوازې پريږدي.

له زندان څخه د ښاغلي کارغه د آزادي دپاره قتل

لږ وروسته، دواړه بهر راووتل. په پوړي باندي بام ته وختل، آخوا ديخوا يي وکتل. ويې ليد چي تور سپی يي ايله کړی دی. د ښاغلي کارغه د کوتې ورته پروت او بيده دی.
ياشار وويل: زه ورکوزيږم او ښاغلی کارغه راوړم.
اولدوز وويل: نه ويني چي سپي د ور په خوله کي پروت دی؟
ياشار وويل: ربښتيا وايی، ښاغلی کارغه بيچاره، ګوره څه حال لري؟
اولدوز وويل: فکر نه کوم ډير ودار شي، زړه ور کارغه دی.
ياشار وويل: اوس څه کار وکړو؟
اولدوز وويل: فکر وکړو، چاره ولټوو.
ياشار وويل:اوس يو فکر کوو، اوس يوه نقشه جوړوو....
د ميري د سرکی خم د بام پر سر په يوه څنډه کي پروت و. ميري د خم پر شاوخوا ډبري ايښودلي وی چي و نه لويږي. د ياشار سترګي پر سپي ولګيدي. سمدلاسه يي وويل: راځه سپی ووژنو.
اولدوز حيرانه شوه، وې ويل: وې وژنو؟
ياشار وويل: هو. که يي ووژنو د تل لپاره به يي د شر نه خلاصه شی.
اولدوز وويل:زه ډاريږم.
ياشار وويل: زه يي وژنم.
اولدوز وويل: ګناه نه ده؟
ياشار وويل: ګناه؟ نه پوهيږم. زه نه پوهيږم چي ګناه څه شی دی. خو لکه چي بله لار نشته. مونږ خو د چا سره بد نه کوو چي ګناه ده.
اولدوز وويل: سپي مي د کاکا دی.
ياشار وويل: وي دي. کاکا دي ولي سپي دلته راوړی او تړلي دی چي تا وډاروي او ښاغلی کارغه بندي کړي؟
اولدوز ځواب نه درلود چي ورېي کړي. ياشار کرار کرار لاړ يوه غټه ډبره يي راپورته کړه او رايې وړه.
اولدوز ته يي وويل: په کور کي څوک نشته؟
اولدوز وويل: مور مي واده ته تللی او پلار نه خبر نه يم. زما زړه په سپي سوزي.
ياشار وويل: فکر کوې زما د سپي وژنه خوښه ده؟ بله لاره نشته.
بيا يوه پوړی راکښته شو، د سپي پر سر ودريد. دغه وخت يي ډبره پورته کړه او سمدلاسه يي کښته خوشي کړه. ډبره د سپي پر سر وغورځيده. سپي څيرګی وکړ او د لاس او پښو غورځول يي پيل کړ. ناڅاپه د اولدوز د پلار آواز يي تر غوږ شو. دوې شاته شول. پلار راووت او ويي ليده چي د سپي سا خيژي.
ياشار د اولدوز په غوږ کي وويل: راځه چي ځو. اوس دې پلار سپي ويني او بام ته راخيژي.
اولدوز وويل: کارغه پريږدوو؟
ياشار وويل: بيا زه ورپسي راځم.
دواړه په منډه راکښته شول، لاړل په کوټه کي کيناستل. ياشار کتابونه مخي ته کيښودل، هرچا چي ليدل فکر يي کاوه چي سبق وايي. خو زړه يي غورځيده. رنګ يي هم يو څه الوتی و. د بام پر سر يي د بابا د پښو غږ واوريده. بيا غږ رانغی. ياشار يوازې بام ته وخوت. د اولدوز پلار جامي اغوستلي وی او د سپي د لاش تر څنګ ولاړ و او بيا کوڅي ته راووت.
د ياشار رايه ياد شو چي يوه ورځ يي ډبره غورځولي وه او د اولدوز د کور ښيښه ماته شوی وه، د اولدوز پلار د اوس په شان کوڅي ته راوتلي و او فال بين يي راوستلي او لاره يي بنده کړی وه، په دغه فکرونو کي په تونديراکوز شو، لومړی يي ښاغلی کارغه راوويست او وی ويل: زه ياشار يم. سپي مي ووژه چي ته آزاد شی.
ښاغلي کارغه وويل: مننه، خو نور وخت تير دی.
ياشار وويل: ولي؟
کارغه آغا وويل: د مور نيته مي تر نن غرمي پوري ده، هغه تيره ده، ما دومره ولوږه ګاللی ده چي د الوتلو وس نلرم.
ياشار غمژن شو، نژدې و چي وژاړي. وې ويل: اوس نه راځی زه درته الوتل زده کړم؟
ښاغلي کارغه وويل:. ومي ويل وخت تير دی. اولدوز ته ووايه زما نه څو بڼکي وباسه او وې ساته. په هر ډول چي وي، کارغان په ما او تاسو پسي راځي.

ښاغلي کارغه دا وويل، مښوکه يې وټرله او وجود يې سوړ شو. ياشار وژړل.
ناڅاپه يې فکر شو ستړګي يې د شيطانت نه وځليدې. موسکي شو د پوړی د پاسه يې د ښاغلي کارغه جنازه وکړه. ډېره يې راواخيسته د پخلنځای په منځ کې يې وغورځوله، د سپي لاش يې د توت د ونې ستې ته کېښود، يو سطل اوبه يې راوړی، د دروازې او پوړې لاندې وينې يې پريمنځلي، سطل يې د خوني پر منځ کې نسکور کېښود. دغه وخت يې ښاغلی کارغه واخيست او لاړ، د بام پر سر ورپه ياد شو چې بايد د پښو منډ يې پاتی نشي. هغه يې وران کړ.
اولدوز ډيره غمژنه شوه. ويې هم ژړل. خو کار شوی و او چاره يې نه درلوده. ياشار ورته ډاډګرنه ورکړه او وې ويل: که غواړی چې کار لا وران نشي، بايد غږ دې ونه باسي. ځوك پوه نشي. پر سر دې بلا پريوځي چې خوند يې وګوری. نن مې د ښوونکي نه ځيني شيان زده کړي دي او غواړم پلار او ميره دومره ډار کړم چې ان د خپل سيوری نه هم وتښتي.
بيا يې هغه څه چې ښاغلي کارغه آغا ويلي و او څه چې يې په خپله کړي وو، اولدوز ته وويل. اوس اولدوز څه په حال شوی وه. د ښاغلي کارغه څو ښکې يې راوويستلي او په جيب کې يې واچولې. ياشار جنازه يو وړه او په يو ځای کې پټه کړه چې وروسته يې خخه کړي.
د ياشار مور خپل زوي په غيږ کې نيولی او بيده وه.

هوښيار ماشومان، ناپوه پلار او ميندې تير باسي.

ماشومان منتظر ناست وو. ناڅاپه شور ماشور شو. د اولدوز پلار چيغې وهلې. نور غږونه هم وو. د ياشار مور له خوبه راپاڅيده او انګړ ته يې رامنده کړه. بيا ستانه شوه او لوپټه يې پر سر کړه او بام ته وختله. د اولدوز پلار ليونی شوی و. سر يې واهه او چيغې يې وهلې: وای، وای!.... برباد شوم!.... کور ته مې "پيريان" ننوتلي دي!... زه دلته نور نشم پاتی کيدای!.... کور ته مې "پيريان" ننوتلي دي!.... راسره مرسته وکړی!....
فال بين او څو سړي ورنه تا وو او غوښتل يې چې کرار يې کړي. د اولدوز پلار د سپي لاش وروښود او چيغه يې کړه: وګوری، دا دلته چا غورځولی دی؟ ډېره چا وړی ده؟.... وينې چا پريمنځلي؟..... کور ته مې "پيريان" ننوتلي دي!... لومړی راغلل سپی يې وواژه... بيا يې... وای.... وای!.....
اولدوز او ياشار د پوړی بيخ ته ولاړ وو. غوږ يې نيولی و. د ياشار مور نه پرېښودل چې بام ته وخيژي. يو بل ته يې سترګك واهه او په زړه کې يې د پلار او د نورو په بيعقلي خندل. خوشاله وو چې دغه ټول خوشباوره کسان يې تير ايستلي دي.
پلار يې په راکښلو راکښلو کوټې ته ننويست. خو ناڅاپه د ټولو د ويرې غږ پورته شو: د "پيريانو" نه له خدای پناه غواړو!...
پلار بيا غولي ته منده کړه او د ليونو غوندي يې په چيغو وهلو او آخوا ديخوا تللو شروع وکړه. نسکور سطل ټول ډارولي وو. بوډا سړي وويل: "پيريان" کور ته ننوتلي دي، کور پريږدی. يو کس دې په پيريان پاڅوونکی پسې لاړ شي. بل کس دې دعا ليکونکی راولي. پلار چيغه کړه: مرسته راسره وکړئ!... کور مې وران شو!....
يو تن په "سيد قلي پيريان پاڅوونکي" پسې ولاړ. بل تن "سيد ميرزا ولي دعا ليکونکي" پسې لاړ. يوې بوډۍ يوه "بسم الله" د کور نه راوړه چې پيريان وتښتي. "بسم الله" په کوږموږ خط سره غټه ليکل شوی او په زوړ قاب کې ايښودل شوی وه. دوو سړو قاب په لاس کې ونيو او د بسم الله ويونکي په کور کې د سوري په لټه کې شول. ناڅاپه يې د پخلنځي په منځ کې په يوه لويه ډېره ستړګي ولګيدلي چې په وينو ککړه ده. په ډار ډار يې ډېره ونيوله او غولي ته يې راوړه. پلار چې ډبره وليدله بيا يې چيغې کړی: وای، وای!.... دغه ډبرې هلته څه کول؟.... چا دا وړې او هلته يې ايښي ده؟.... "پيريانو" پر ما پسې راخيستلی ده.... غواړی په عذاب مې کړي.... وای!.... آخر ما څه ګناه کړيده؟....
اولدوز او ياشار ديوال تر شا ولاړ وو. دا خبرې چې يې واوريدلې ويې خندل. سملاسي کوټې ته ننوتل چې د بام پر سر کسان يې ونه ويني. ياشار وويل: اوس پريږده چې ميره دې راشي نو څه خاورې به پر سر باد کړي. واده به ورته ګنډير شي. دغه وخت دواړو د زړه له کومې وخندل. ياشار د اولدوز پر خولې لاس کېښود چې غږ يې ځوك وانه وري.
نه ده معلومه چې چا ميره خبر کړی وه چې په بيړه يې ځان کورته ورساوه. ميره يې وليد چيغه يې کړه او د انګړ په منځ کې راوغورځيده. ښځو په راکښلو راکښلو د ښې خوا ګاونډي کره بوتله. بوډۍ ويل: لومړی دې پيريان پاڅوونکي او دعا ليکونکی راشي، پيريان دې وباسي، بيا به اميندواره ښځه ورشي.
لنډه دا چې سر مو نه خوږوم، نيم ساعت وروسته پيريان پاڅوونکی او دعا ليکونکی راورسيدل. پيريان پاڅوونکي لوښې چپه کېښود او عجيبه او غريبه خبرې يې وکړی. آينه يې وغوښتله، عجيبه او غريبه آوازونه يې کول او اخر يې وويل: اې پيريانو، تاسو ته د پيريانو په پاچا قسم درکوم، د دې مسلمان له کوره ووځی، دې مه په عذابوی!
بيا يې آينه وترنګوله او د الدوز پلار ته يې وويل: پنځوس روپۍ راکړه چې بند يې کړم او لاړ شي.

د اولدوز پلار چانه ووهله او ديرش روپۍ يې ورکړې. پيريان پاڅوونکي روپۍ واخيستلې او لاس يې د لوښي لاندې کړ بيا يې راويست او وې ويل: اې پيريانو د دې مسلمان له کوره لرې شئ. دې مه په عذابوئ! تاسو ته د پيريانو په پاچا قسم درکوم!

لږ وروسته پاڅيده او په خندا خندا يې پلار ته وويل: له نيکمرغه لاس يې درنه واخيستل او ژر لاړل. بيرته نه راګرځي. په دې شرط چې ما خوشاله کړې.

پلار د خوښي ساه واخيستله او ديرش روپۍ نورې يې پيريان پاڅوونکي ته ورکړې. هغه لاړ. وار د دعا ليکونکي راغئ. په توره او نارنجي سياهي باندې يې کږې وږې کرښې وليکلې يوه يوه ټوټه کاغذ يې په هر کنج کې کېښود، شل روپۍ يې واخيستلې او لاړ.

ميرنې يې راوستله. څوک نه پوهيدل چې پيران پاڅوونکي څه کېښودل او څنګه لاړ.

چې شپه شوه، د ياشار مور اولدوز کور ته بوتله. پلار او ښځه يې دومره وارخطا او ډار شوي وو چې تر دغه وخته پورې يې اولدوز ته فکر نه وو شوی.